มาตรการรองรับเพื่อจัดการมลพิษทางอากาศ จากการก่อสร้าง ต่อเติม และปรับปรุงอาคาร ประจำปี 2569
วิทยาลัยพหุวิทยาการและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมวด 5 สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย
ประเด็น 5.1 อากาศในสำนักงาน
ตัวชี้วัด 5.1.3 การจัดการมลพิษทางอากาศจากการก่อสร้าง ปรับปรุงอาคารหรืออื่น ๆ ในสำนักงานที่ส่งผลต่อพนักงาน
ผู้รับผิดชอบหลัก คณะทำงานหมวด 5 / งานบริหารทั่วไป (หน่วยอาคารสถานที่)

1. หลักการและเหตุผล

การก่อสร้าง ต่อเติม รื้อถอน หรือปรับปรุงอาคารอาจก่อให้เกิดฝุ่นละออง เศษวัสดุ กลิ่น สารเคมี และมลพิษทางอากาศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพนักงาน ผู้รับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง วิทยาลัยพหุวิทยาการและสหวิทยาการจึงกำหนดมาตรการรองรับ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากกิจกรรมดังกล่าว โดยให้มีการควบคุมตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน พร้อมมีการสื่อสารและ ตรวจติดตามอย่างเหมาะสม

มาตรการฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงมาตรการควบคุมมลพิษทางอากาศของวิทยาลัยที่กำหนดให้ กั้นพื้นที่ก่อสร้าง ปิดคลุมวัสดุ ควบคุมฝุ่น จัดเส้นทางขนย้ายวัสดุ จัดพื้นที่ทำงานสำรอง ติดป้ายเตือน สื่อสารให้บุคลากรทราบ และตรวจสอบพื้นที่หลังดำเนินการ

2. วัตถุประสงค์

- ป้องกันและลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศจากการก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร
- ลดการสัมผัสฝุ่น กลิ่น สารเคมี และมลพิษของพนักงาน ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง
- ควบคุมให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของวิทยาลัย
- จัดให้มีพื้นที่ทำงานสำรองหรือแนวทางลดผลกระทบเมื่อพื้นที่ปฏิบัติงานได้รับผลกระทบ
- มีหลักฐานการสื่อสาร การปฏิบัติ และการตรวจติดตามเพื่อรองรับการประเมิน Green Office

3. ขอบเขต

มาตรการนี้ใช้กับกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ได้แก่

- การก่อสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคาร
- การรื้อถอน เจาะ สกัด ตัด หรือขัดวัสดุ
- การทาสีหรือใช้สารเคมีที่อาจก่อให้เกิดกลิ่นหรือสารระเหย
- การขนย้ายวัสดุก่อสร้างและเศษวัสดุ
- กิจกรรมอื่นที่อาจส่งผลต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่สำนักงาน

4. มาตรการรองรับเพื่อจัดการมลพิษทางอากาศ

ลำดับ	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ	ช่วงเวลา/ความถี่	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐาน
1	กำหนดพื้นที่ทำงานสำรอง	กำหนดพื้นที่ปฏิบัติงานสำรองสำหรับพนักงานเมื่อพื้นที่ก่อสร้างมีฝุ่น กลิ่น หรือมลพิษที่อาจกระทบต่อการทำงาน	ก่อนเริ่มงาน/เมื่อได้รับผลกระทบ	คณะทำงานหมวด 5 / หน่วยอาคารสถานที่	แผนผัง/ประกาศ/ภาพถ่าย
2	แจ้งผู้รับจ้างอย่างเคร่งครัด	แจ้งข้อกำหนดด้านการป้องกันฝุ่นและมลพิษแก่ผู้รับจ้างก่อนเริ่มงาน และกำหนดให้ถือปฏิบัติตาม	ทุกโครงการ	หน่วยอาคารสถานที่ / ผู้ควบคุมงาน	TOR/สัญญา/หนังสือแจ้ง/บันทึกชี้แจง
3	ติดตั้งที่กั้นมลพิษ	กั้นพื้นที่ก่อสร้างออกจากพื้นที่ทำงาน ปิดคลุมวัสดุที่ก่อฝุ่น และควบคุมฝุ่นจากการรื้อถอน/เจาะ/สกัด	ตลอดระยะเวลาก่อสร้าง	ผู้รับจ้าง / ผู้ควบคุมงาน	ภาพถ่าย/Checklist
4	ติดป้ายแจ้งเตือน	ติดป้ายเตือนพื้นที่ก่อสร้าง พื้นที่ห้ามเข้า หรือคำเตือนเกี่ยวกับฝุ่นและอันตรายให้เห็นชัดเจน	ก่อนและระหว่างดำเนินงาน	ผู้รับจ้าง / หน่วยอาคารสถานที่	ภาพถ่ายป้าย
5	กำหนดเวลาทำงานที่มีเสียง/ฝุ่น	กำหนดให้งานที่ก่อให้เกิดเสียงหรือฝุ่นดำเนินการในวันหยุดหรือช่วงที่มีผู้ใช้อาคารน้อยที่สุดเท่าที่เหมาะสม หากจำเป็นต้องทำในวันทำการให้ใช้มาตรการควบคุมเพิ่มเติม	ทุกครั้งที่มีงานดังกล่าว	ผู้ควบคุมงาน / ผู้รับจ้าง	ตารางเวลาทำงาน/หนังสือแจ้ง
6	ควบคุมระยะหลังทาสี/ใช้สารเคมี	หลังทาสีหรือใช้สารเคมี ให้เว้นระยะก่อนนำพื้นที่กลับมาใช้งาน โดยพิจารณาตามชนิดผลิตภัณฑ์ สภาพการระบายอากาศ และจนกว่ากลิ่น/สารระเหยจะลดลงเหมาะสม พร้อมระบายอากาศก่อนใช้งาน	ทุกครั้งที่มีการทาสี/ใช้สารเคมี	ผู้ควบคุมงาน / หน่วยอาคารสถานที่	SDS/บันทึกงาน/Checklist
7	ตรวจติดตามและกำกับอย่างเคร่งครัด	ตรวจพื้นที่ระหว่างและหลังดำเนินงาน หากพบฝุ่นหรือมลพิษแพร่กระจายให้แจ้งแก้ไขทันที และบันทึกผลการตรวจ	ระหว่างและหลังดำเนินงาน	คณะทำงานหมวด 5 / ผู้ควบคุมงาน	Checklist/ภาพถ่าย/บันทึกแก้ไข

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 ก่อนเริ่มงาน : สำรวจพื้นที่และประเมินผลกระทบ ⟶ กำหนดพื้นที่ก่อสร้างและพื้นที่สำรอง ⟶ แจ้งผู้รับจ้างและบุคลากร ⟶ ติดตั้งแนวกั้นและป้ายเตือน ⟶ กำหนดเส้นทาง/เวลาในการทำงาน

5.2 ระหว่างดำเนินงาน : ตรวจแนวกั้นและการปิดคลุมวัสดุ ⟶ ควบคุมฝุ่นจากการรื้อถอน/เจาะ/สกัด ⟶ ควบคุมการขนย้ายวัสดุ ⟶ จำกัดการเข้าออก ⟶ ตรวจติดตามและแก้ไขทันทีเมื่อพบข้อบกพร่อง

5.3 หลังดำเนินงาน : ทำความสะอาดพื้นที่ ⟶ ตรวจฝุ่น กลิ่น และเศษวัสดุ ⟶ ระบายอากาศก่อนเปิดใช้งาน ⟶ ตรวจสอบพื้นที่ ⟶ บันทึกผลและสรุปข้อเสนอแนะ